

# Telegraful Român

Organ național-bisericesc

## Abonamentul:

Un an 400 Lei. — Șase luni 200 Lei. — Trei luni 100 Lei. — Pentru strălătitate un an 800 Lei. Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marțea și Vineria

Prețul inserțiunilor: un gir pe 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

## Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrierile nefrancaite se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

## Chestia recrutării de clerici

(Vezi Nr. 53, 55 — 56, 58, 59).

V

### Insuficiența educației religioase în învățământul de azi.

Educația e între lozincile vremii. Ce e drept nu tot ce aparține educației e înțeles corect și unitar. De la educație se așteaptă minuni. Toată lumea crede în puterea educației și mai ales în necesitatea ei. Prin educație ne vom scăpa de plaga ignoranței. Educația e necesară tuturor. Binefacerile educației sunt universale. Nu e tot astfel cu religia. Aceasta a adus — ce e drept mult bine societății și neamului nostru, dar — susțin unii — a produs și rele: intoleranță și persecuție, a fost o piedecă în cunoașterea adevărului spre care năzuiește mintea cugetătoare. Educația tinde să cunoască adevărul și să desrobească pe om din legăturile ignoranței și ale superstiției.

Când ar fi să se aleagă una din două: religie și educație, o seamă ar spune: educația are întâietate.

Veacul trecut avea dogmele sale între care e și dogma educației. Pornind de la teza că omul e ființă rezonabilă, s'a susținut că deosebirea dintre om și animal e că unul e înzestrat cu rațiune și animalul cu instinct.

Dar primul sferit de veac, în care trăim, a dovedit că omul rațional înțrece pe animal în atrocitate. Războiul mondial a dovedit-o cu prisosință.

Cercetările psihologilor au dovedit însă că instinctul alcătuiește fundamentul ființei omenești și fără forța impulsivă a instinctelor, omul ar deveni incapabil de activitate.

Animalul prin instinct trăiește într-o stare naturală de armonie interioară, pe când omul trebuie să creeze această armonie launtrică.

Noi avem impulsuri de a armoniza și a unifica experiențele noastre și a căuta un rost superior în acestea. Însă noi putem armoniza și găsi un rost în experiențele noastre în măsura cu care isbitum să armonizăm impulsurile noastre naturale, cari determină interesul vital. Rațiunea e factorul care armonizează experiențele noastre, iar unificarea impulsului cu natura noastră instinctivă o îndeplinește religia.

Religia e universală fiindcă arată omului care e rostul său, menirea sa, să năzduiească spre Dumnezeu. Ateistul nu găsește nici un rost în viața sa și de aceea ateismul e calea spre sinucidere.

Fără religie omul e incomplet. Și educația care exclude religia e oarbă și neputincioasă.

Un pedagog distins a fost întrebat să spună, când predă religia în școala sa și a dat acest frumos răspuns: «ziua înțelegă predau religie. Prin matematică obișnuiesc elevii cu esatitatea. Prin studiul limbilor îi învăț să înțeleagă ce înseamnă: da — și și nu — nu. La istorie învață, ce este umanitate. La fizică ce este puterea. La astronomie înțelege pietatea. La gimnastică învață ordinea. La istoria naturală învață mila și bunătatea. La religie arătăm că cei bătrâni sunt prietini și îndrumători lor. Că prin raporturile amicale și loiale dintre elevi și profesori precum și din relațiile dintre ei înșiși se zidește biserica lui Hristos și dacă nu o zidesc încă de pe băncile școlii, nici mai târziu nu vor putea contribui efectiv la ridicarea ei».

Astfel înțeleasă educația, în școală se sălășluiește o atmosferă religioasă prielnică studiului religiei care oferă momente de serbătoare și de înălțare sufletească.

Dar în școala noastră această atmosferă religioasă lipsește.

Pretenția școlii de a împărtăși știință, știința pură a isbitut să creeze o reacțiune în contra religiei. Această reacțiune a luat un caracter evident iconoclastic, iar iconoclasmul e metod neprielnică cunoașterii adevărului. Orice știință care ignorează reacțiunea emoției asupra conduitei morale este dezastruoasă.

Profesorul iscusit trebuie să facă distincție între cunoștințele pozitive și teoriile, cari pot fi ori cât de atrăgătoare din punct de vedere curat intelectual, dar sunt tot numai teorii în ultima analiză și sunt supuse fluctuațiilor continue, după cum progresează cercetările științifice.

Mulți profesori universitari, în curent cu ultimele cercetări spun că adeseori au nevoie de ani de zile până să rectifice datele eronate ale studenților, cari vin din școala secundară cu «știința exactă».

Cu datele științei se face abuz și în loc să zidească, dărmă sufletul tinăr.

**Singură iubirea zidește.** Ea nu disprețuiește știința. Nu respinge știința veche și nu atacă știința nouă. Ci zidește, pentru că are în vedere *personalitatea și caracterul*.

Ea e lucrul cel mai prețios în lume pe urma sprijinului ce oferă și a zestrei ce aduce.

Ea e plină de răbdare și bucurioasă, nu cunoaște jaluze, nici se trufeste, nu e brutală nici egoistă, nu se supără de rău, nu se bucură de împietate, e plină de tact, fine la ce e bine, e nădăjduitoare și răbdătoare. Ea zidește în vreme și în eternitate. Ea totdeauna profită pe urma științei și nici odată nu abuzează de ea.

Nr. 7252 Bis.

## Comunicat

Se aduce la cunoștința tuturor spre știre și orientare, că la *Academia teologică din Sibiu* imatriculările se vor face în zilele de 10—13 Septembrie a. c. În 15 Septembrie a. c. se va face inaugurarea festivă a anului școlar 1926/27, iar în 16 Septembrie a. c. ora 8 a. m. se vor începe prelegerile.

În zilele de 10 și 11 Sept. a. c. se vor ține examenele de corigență și fundamentalul prim.

Sibiu, 23 August 1926.

Consiliul arhiepiscopesc.

## Ziua natală a Suveranului.

Marți, în 25 l. c., cu ocazia sărbătorii zilei de naștere a M. Sale Regelui, a bunului și gloriosului nostru Suveran, orașul Sibiuului a fost, ca în fiecare an, pavoazat. La ora 11 a. m. s'a ținut, în catedrala ortodoxă română, serviciu divin, la care au asistat reprezentanții autorităților civile și militare din oraș și numeros public. Onorurile au fost date de o companie a Reg. 90 de infanterie cu muzica militară.

**Luptă cu morile de vânt.** Revenirea de bună voie la biserica ortodoxă română a credincioșilor — aproape în totalitate — dela Hamba, comună aparținătoare arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu, este urmata de altă revenire, de aceeași natură, întâmplată zilele acestea, în comuna Gălataș, din eparhia Clujului.

Deși în aceste reveniri, reprezentanții bisericii noastre n'au pornit atac împotriva culpei pe temă confesională, totuși organul mitropoliei blăjene, *Unirea*, din 21 August a. c. prin condeiul când arțagos, când ieziutic al dui Dr. Alexandru Rusu, se năpustește din nou, cu lancea ruginită, asupra «ortodoxiei dominante», și — după ce face «stupid» pe preotul ortodox Negoiescu, nu mai puțin pe Ioan Bucur, pretore al plasei, unde oamenii refuză binecuvântarea apostolică a «sfântului părinte» al Romei, — bălăstosul dela Unirea, îngrozit că vor lua pildă de revenire și alte sate din partea locului, ar vrea să pună în fierbere pe «credincioșii — uniți — dela izvoarele Murașului și din munții cari le încunjoară pe acestea», și speră cu tărie că ei neapărat se vor și scula «cu toții, ca unul», căci doar pe aici — vezi Doamne, ca la Mărășești, încă — «nu se trece»!

Cavalerul nou al tristei figuri, dl Rusu dela Unirea, desgroapă mereu «urgila drăcească a Fanariului», care se aruncă fără milă asupra drepturilor «imprescriptibile» ale papistăiei...

Dar nu se aruncă nimeni, — clarissime Domine, asupra ei; credincioșii săi români au venit ei dela sine, la noi, cu voia sau fără voia Dvoastră.

Și — bun e Domnul — vor mai veni.

## Scrisori pastorale

VI

Fraților nu fiți prunci cu mintea; ci cu răutatea fiți prunci, iar cu mintea fiți desăvârșiți. (I Cor. XIV, 20).

### Iubit frate,

Sfântul Apostol Pavel încheie cap. XII din cea dintâi a sa epistolă către credincioșii din Corint cu o exortatie, care mi-a dat adeseori mult de gândit și dela care doresc să purced în prezenta mea convorbire epistulară și anume: «*să râvnim darurile cele mai bune*»! (I Cor. XII, 31).

Așezați prin iubirea dumnezească a Părintelui Celui Vecinic în laturile vieții pămâtenne, oamenii sunt sortii totuși unor rosturi cari nu-și au ființa în vremelnice, întrucât ele sunt slujnice nevăzutele ținte înfipite dincolo de împrejurările țărâni și morții.

Întru nepolită suspinare după desăvârșirea cerului, sufletul nostru cearcă întru eroice strădăni să soarbă în ființa lui cât mai multă lumină vecinică, cât mai adâncă putere de zămislire nepieritoare și cât mai intense impulsuri de a sbură dincolo de zidurile temniței fizice în libertatea nemărginirii dumnezeiești.

Din înțelepciunea gândirii milenare el culege de multeori lumini sfetnice și din pildele străbunului eroism uman își înviează energiile voinții de a se birui *atâta* ca să biruească deplin *dincolo*. Toată istoria culturii planetare rezumă silința nepregătită de a împlini desăvârșit aspirația spirituală pe care o presupune povața slăvitului Pavel: «*râvnim darurile cele mai bune*»!

Calea pe care se poate atinge această suprafață spirituală a vieții prin «dobândirea darurilor celor mai bune» e arătată în capitolul XIII din aceeași epistolă: *e calea iubirii*.

Iubirea care crede și nădăduște, iubirea care se jertfește, iubirea care are înțuița esențelor, iubirea eroică, sfântă, dumnezească, ea singură *virginizează* ființa omenească purificând-o în adâncurile ei de «*răutate*».

Dar iubirea e și izvorul «desăvârșirii minții». — Cultura, în cel mai înalt și mai nobil înțeles al ei, este o creație perpetuă a iubirii adică a profunde porniri a sufletului omenească de a se desăvârși, deschizându-și perspective infinite dorurilor lui — spații fără hotar lucrărilor lui și posibilități cât mai vaste generozităților lui.

Dela Mântuitorul incoace întreaga fecunditate a adevăratei culturi umane se hrănește din marea pasiune a filantropiei creștine.

Cultura e instrument de spiritualizare. Ultima treaptă a spiritualității umane este sfîntenia. Iar sfîntenia înseamnă iubirea lui Dumnezeu și a oamenilor în cea mai înaltă formă.

Iubirea crează cultură superioară. Cultura superioară spiritualizează până la sfîntenie umanitatea — cultura deci are și ca obârșie și ca ideal desăvârșita iubire a lui Dumnezeu și a oamenilor.

Iubirea este esența vieții. Prin ea se țin și se desăvârșesc toate în lumea cea văzută și în cea nevăzută.

Iubirea a creiat lumea. Iubirea a răscumpărat-o. Iubirea o va statornici în desăvârșirile vecinicii — adică în suprema perfecțiune accesibilă existenței.

Preotul, iubitul meu frate, trebuie să fie, prin excelență, *eroul iubirii* — adică eroul culturii care spiritualizează până la

chipul sfînteniei omenirea. «Fiți prunci cu răutatea» și «fiți desăvârșiți cu mintea» sunt cele două imperative preliminare ale sfînteniei, adică ale divinizării umanității.

Cine este «prunc» în ce privește răutatea va putea fi «desăvârșit» și în ce privește mintea.

O minte capabilă să adâncească și să interpreteze realitățile vieții și lumii — lipsită însă de «inocență» exemplară a «pruncilor», e o minte aparent și iluzoriu desăvârșită.

Roadele ei sunt caduce pentru că sunt fără substanță. Mintea bogată în cunoștințe fără o inimă bogată în nevinovăție și devotament a pregătit omenirii numai înfrângeri și decepții.

Iar tu, iubit frate, să «urmezi dragoștea râvnind cele duhovnicești» (I Cor. XIV, 1) adică să pornești în greaua lucrare de a-ți desăvârși mintea cu toate puterile de entuziasm și de jertfelnicie pe care le poartă în sine iubirea față de Dumnezeu și iubirea față de oameni.

Să știi, iubitul meu, că ai un Dumnezeu, adică un ideal de urmărit și de realizat, că ai o conștiință morală, adică atâtea datorii supreme de împlinit, că ai o viață a ta, adică o frumusețe care trebuie păstrată și iubită, că ești prins ca om în cadrul unei vaste fraternități universale pentru idealitatea căreia trebuie să faci ceas de ceas neprecupețite jertfe.

Să aperi din răspușeri virtutea — dar nu mai pe cea verificată prin pasiunea faptelor și prin realitatea isbănzilor, cea ce înseamnă să nu lauzi virtuți inexistente pentru a omagia în fond viața și să nu taci când adevărul are nevoie de graiul tău răspicat, de atitudine ta dărză și de mucenicia ta inspirată de profunde certitudini spirituale, — numai ca să-ți asiguri în chip laș un fals prestigiu de cumpăt și cumințenie și să-ți satisfaci câteva mărunte și inavabile interese egoiste.

Ura ta împotriva minciunii și fățarniciei să fie reflexul iubirii tale nemărginite față de adevăr și sinceritate.

Nu critica oameni dar fii necruțător când e vorba de principii, de metodele și de trufiile sterge prin care, poate înconștient, eiucidată entuziasm creator în această lume și saltă la suprafață atâtea mediocrități morale. — Isbește cu toată vigoarea idealismului tău autocrația nulității parvenite.

Să nu ai teamă când spui adevărul ci când spui minciuna.

Să nu-ți fie teamă de intrigantul profesional care se împrietenește cu slugile ca prin concursul lor să instigheze pe stăpâni împotriva ta.

Crede în Dumnezeu, muncește fără odihnă, fii senin în gândul tău și neprihănit în inima ta și puțin să-ți pese de coaliția nemernicilor care-ți sapă groapa cu târnăcopul minciunilor meșteșugite; ei se vor prăbuși într-o zi în adâncul ei.

Imi spuneai odată, în ceas târziu din noapte, că ai suferit din pricina geloziiilor stupide ale câtorva așa ziși «frați».

Te-am înțeles. Și eu lupt amarnic cu prostia și răutatea omenească dar, spre deosebire de tine, nădădușesc să le biruesc străduindu-mă zi de zi să fiu «desăvârșit cu mintea» și «prunc cu răutate».

Ferește-te ca de foc de prietenia prefăcută a celor ce critică în fața ta pe acei pe care ar vrea să te audă și pe tine criticându-i ca să aibă ce le comunica, lui dobândindu-și astfel favoruri, iar ție pregătindu-ți osândă și discredit.

Când îți scriu îi văd, pare, frământându-se cum să te compromită mai grav, mintind mai mult și mai dușmănos.

Să-ți cinstești pe mai marii tăi dar să nu fii îngăduitor cu metehnele lor câtă vreme tu nu le ai și nu dorești ca ele să se perpetueze în voie în viața oamenilor și a instituțiilor în care ei lucrează.

Muncește iubindu-ți munca și urând trândăvia superbă a oricui.

A fi cult înseamnă a fi înainte de toate un misionar al îmbunătățirii vieții omenesci prin virtute adică prin boicotairea neînfrântă a oricărui păcat care se răsfață sus sau jos — și prin jertfirea tuturor puterilor tale pentru popularizarea și biruința idealului celui mare al sfînteniei.

Prostia e conservativă. Răutatea e deapururi calomniatoare. Mintea luminată e reformatoare și constructivă.

Bunătațea este izvor nesecat de adevăr negreșit. — Nu uita însă că infalibilitatea trufiei va fi dezarmată numai prin rezultatele muncii tale statornice și inspirate de idealul vieții tale și prin eroica ofensivă împotriva metodelor și sterilităților morale de care ești pare azi strâmtorat în avântul sincerității tale creștinești și în devotamentul tău proesc.

Iubește-ți idealul scumpei tale chemări evanghelice și nu iubi de cât pe acei care-l servesc sau îl vor putea servi cândva renăscându-se prin el și pentru el.

Pe mercenari ocotește-i când se dovedesc incorijibili și primejdioși; dar demască-i fără înconjur în fața oamenilor ca aceștia să nu se lase înșelați cumva de uneltirile lor viclene și neastâmpărate.

Frate iubit,  
Teofil.

### Tribună liberă

## Paștile ortodoxe în 1927 și stabilirea Paștilor

de bar. Gust. Bedeus.

Preferențiu, patriarhul Miron al României cu Nr. 350 din 16 Iulie a.c. a înconștientat pe II. PP. SS. LL. mitropolit, că sf. Sinod al sf. Biserici autocefale ortodoxe române a hotărât, că: «*până ce se va hotărî definitiv data sărbătoririi Sfințelor Paști în cadrele calendarului îndreptat, se fixează, pentru anul viitor 1927 Duminică din 24 Aprilie ca dată a sărbătoririi Sfințelor Paști în acel an*».

Celelalte biserici creștine însă serbează Paștile la 17 Aprilie.

Diferența aceasta provine din faptul, că bisericele ortodoxe se țin și acum de o normă veche, în înțelesul căreia, dacă Paștile vin în aceeași zi cu cele evreiești, atunci serbarea lor se face în Duminică viitoare.

Norma aceasta se întemeiază pe o înțelegere greșită a canonului 7 apostolesc. Acesta oprește a se serba Paștile «*deodată cu Evreii înainte equinoctiului*». După hotărârea sinodului din Niceea serbarea sf. Paști se face în Duminică de după cea dintâi lună plină, *după equinoctiul de primăvară*. Canonul deci nu oprește cu totul a se serba Paștile deodată cu Evreii, ci numai în cazul când Evreii serbează Paștile înainte de equinoctiu.

Dar paștile creștine pe atunci nici nu puteau să cadă pe aceeași zi cu cele evreiești, pentru că data paștilor evreiești este 15 Nisan, ziua lunii pline, iar a celor creștinești numai în Duminică de după luna plină.

De fapt însă luna plină nu cade totdeauna pe 15 Nisan și nu este hotărâtoare ziua de lună plină astronomică pentru serbarea Paștilor creștine. Amândouă datele se calculează pe baza anurilor ciclului lunar, cari deși după ființa lor sunt identice, totuși se deosebesc puțin una de alta prin aceea că ciclul lunar creștinesc nu se începe deodată cu cel iudaic. Așa se întâmplă că ambele sărbători cad pe aceeași zi. Dar canonul 7 apostolesc nici nu s'a gândit la asta. Oprea de a serba de odată ambele Paști se

Int-mezăz deci pe o neînțelegere a canonului 7 apostolicesc. Pentru aceea biserica rom.-catolică când a introdus calendarul gregorian, a înălțat această opreliște.

A trebuit să fie înălțată, pentru că greșea împotriva normei pashale niceene, după care Paștile nu pot fi serbate mai târziu de 25 Aprilie. Dar dacă pasha evrească cade pe 19 Aprilie sau mai târziu, atunci Paștile creștine (în cazul că ar cădea pe aceeași zi) trebuie să fie mutate pe o zi în afară de termenul extrem al serbării lor (25 Aprilie).

În calendarul iulian nu obvenea nici una din aceste coliziuni, pentru că data lui era cu 13 zile în urmă. Paștile ortodoxe puteau fi amânate pe Duminică proxima, fără ca ele să depășească termenul de 25 Aprilie. În cazul că ambele sărbători (creștină și evrească) ar fi căzut pe ziua de 25 Aprilie după calendarul îndreptat. După stilul iulian ar fi fost atunci numai 12 Aprilie (nu 25) și Paștile ortodoxe au putut fi amânate pe 19 Aprilie.

Biserica ortodoxă, după ce și ea a eliminat cele 13 zile, trebuie să înălțare și acea normă atât de neînțeleasă. Dar biserica ortodoxă nu mână vrea să lase hotărârea aceasta în seama planului sinod ecumenic al tuturor bisericilor ortodoxe. Pentru aceasta a mai susținut numita normă numai pentru anul 1927.

Sinodul bisericii ortodoxe române a încredințat pe dl profesor universitar Chiricescu cu prezentarea unei propuneri privitoare la norma serbării Paștilor pe baza calendarului îndreptat. Dl Chiricescu a propus expedientul de a se menține amânarea Paștilor creștine în cazul când vor cădea deodată cu pasha evrească și de la aceasta normă să se abstea numai în cazul când Paștile ar veni — prin amânare — pe o zi după termenul de 25 Aprilie.

Dar abea se va putea aceasta, ca un *prin-cipiu* să-i admitti numai câte o dată, iar altădată nu. Ori este întemeiat, atunci todeauna îi seamă de el, ori nu este întemeiat și atunci nu li admitti. Noi am văzut că nu este întemeiat, așa-dară trebuie să cadă.

Este în contradicție nu numai cu termenul de serbare (— 25 Aprilie), dar cu întreaga regulă pashală niceană în înțelesul căreia serbarea Paștilor trebuie să se facă în Duminică de după luna plină de primăvară. Ori ce amânare este deci greșală împotriva acelei reguli.

Regula gregoriană însă nu va fi primită și din partea bisericii ortodoxe, asta s'ar socoti ca o supunere față de cea romano-catolică. De aceea și conferința trimișilor bis. ortodoxe ținută în 1923 la Constantinopol a propus: fiindcă și pashala gregoriană se bazează pe neprecisele cicluri lunare, de aceea să nu fie precise, ci serbarea Paștilor să fie hotărâtă după luna plină cea *astronomică*.

Sinodul ecumenic probabil va și hotărî în felul acesta. Dar în același timp ar putea consimți cu propunerea „Ligei națiunilor” adusă prin jumătatea unei lăune, anume, că presupunând consumământul tuturor bisericilor, ziua serbării Paștilor se poate fixa, sau în felul că ea oscilează (se mută) în cadrul numai al unei săptămâni, sau pe o dată fixă în cazul că prin reforma calendarului s'ar putea ajunge, ca acea să fie todeauna o Duminică.

Însă sinodul ecumenic mai este în drept a pretinde lăraș în înțelesul principului recomandat deja în 1923 în Constantinopol că ziua aceea să nu fie fixată în mod arbitrar, aceasta fiind o vătămare a pietății, ci trebuie să corăspundă cu adevărata zi a învierii Domnului și numai când aceasta zi a anului nu ar fi Duminică, să se amâne serbarea pe Duminică cea mai apropiată.

Până acum s'a crezut, că nu se poate fixa în mod sigur adevărata zi a învierii, dar acum ea este cunoscută absolut sigur, după cum vom arăta mai jos. Așadar nu mai este dată posibilitatea de a se mai feri de împlinirea cerinței de mai sus.

După Pesachim IX. 5 este deosebit între serbarea mielului pashal din Egipt, care a fost serbat într-o noapte, și între Pasha de primăvară a cărei serbare înșea șapte zile (15—21 Nisan). Cea dintâi este o amintire a mielului pashal care a fost tăiat în noaptea înaintea eșirii din Egipt. Eșirea s'a făcut „pentru a serba Pasha în pustie” și de atunci Pasha din preșeara zilei de 15 Nisan este al praznicului eșirii. Eșirea a fost în ziua de 14 Nisan și în preșeara *acesteia* (la Iudei preșeara zilei aparține de ziua ce urmează) au mâncat mielul pashal cel egiptean (II Moise 12, 6 urm.) Mielul pashal a putut fi

tăiat numai în templul din Ierusalim, deci numai până la dărămarea acestuia. (70 după Hr.)

După evanghelii, dar mai ales după Io. 18, 28 și 19, 14 — (în sensul Sf. Ion 18, 28 trebuia să se mănânce cina praznicului pashal numai seara următoare, adică în preșeara zilei de 15 Nisan. În sensul I. 19, 14 ziua morții lui Isus a fost «ziua pregătirii de paști», adică ajunul praznicului. De oarece însă «ziua pregătirii», *fară o deosebire indicată* este numele Vinerii ca ziua pregătirii de Sabat, cuvântul: ziua pregătirii s'a tradus adeseori greșit și la acest citat 19, 14 ca Vinerii) — Isus a mâncat mielul pashal cel egiptean în preșeara zilei morții Sale, adică în preșeara zilei 14 Nisan, a murit deci în 14 Nisan, a înviat în 16 Nisan, adică în ziua de după luna plină (ziua de 15 Nisan era privită ca ziua unei pline). Dintre anii în cari s'a putut întâmpla moartea lui Hristos, numai în anul 33 ziua de 16 Nisan a fost Duminică, deci a înviat în 16 Nisan 33; ziua aceasta a fost după calendarul gregorian 3 Aprilie (după reforma calendarului propusă Ligei Națiunilor 7 Aprilie 33). După calendarul «îndreptat» (ortodox) care este identic cu cel gregorian, Paștile se vor serba deci în 3 Aprilie, ori dacă aceasta nu este Duminică, atunci în Duminică ce urmează; Duminică aceasta todeauna va cădea între 3—9 Aprilie (după calendarul propus «reformat» ziua aceasta este 7 Aprilie care todeauna este zi de Duminică).

## Știri din lumea mare creștinească

### I

În Belgia a luat ființă în Oct. 1925 un ord călugăresc catolic: «Călugăriile unirii bisericilor» având Șef pe Dom. Lambert Beauduin, cu 12 călugări. Între el este un slav uniât. Scopul acestei instituții monastice e să lucreze pentru unirea bisericilor. Își propune să abandoneze proselitismul și cunoscutele subterfugii cari au sămănat ură și ostilitate mai ales în Răsărit. Se publică și o revistă în limba franceză: *Irenikon* de către M. I. Dumlot Gembloix în Belgia. La început s'a ocupat de relațiile cu ortodocșii, în trei numere din urmă despre legăturile Ortodocșilor cu Anglicanii, pline de cordialitate.

### II

Un studiu despre Indexul roman al cărților oprite a făcut Dr. Sp. Simpson. Între cărțile oprite sunt operele lui Kant, Spinoza, Voltaire, Renan, Taine, Comte, Stuart Mill mai vechi iar de 15 ani, între altele istoria lui Turmel, Batti fol și a galicanului Duchesne. Despre acest savant scrie prietenul său d'Haboville: «La știrea punerii la index a istoriei sale a devenit atât de amărât, încât stetea zile întregi în lacrimi». Spre a se consolă, a fost trimis în Egipt. Cu aceeași durere în suflet, fu întreprins de un cunoscut: ce cauți în Egipt, și a răspuns: Aștept să moră *Irôd*!

Mai ciudată e oprirea celei mai bune monografii despre Francisc de Asissi, datorită veștitului scriitor protestant Salbatter. În Roma Papa a dispus să-i pue la dispoziție toate arhivele Vaticanului și a mulțumit scriitorului că și-a propus să studieze pe marele călugăr. Cu toate acestea lucrarea autorului francez a fost pusă la index.

### III

Din Anglia se pregătește pentru toamnă în pelerinaj la mormântul sf. Francisc Asissi, din Clerul anglican pe timp de o săptămână. O literatură în legătură cu acest călugăr al săraciei și al miliei arată că Francisc A. fost o personificare a reacției împotriva corupției și de străbălării din Vatican și din lumea catolică în vreme sa.

### IV

Conferența internațională a societății I. M. C. A. Asociația tinerilor creștini cu reprezentanți din 40 țări s'a întrunit săptămâna trecută la Helsingfors, în capitala Finlandei. Au fost 1500 participanți. Președintele Conferinței a fost I. Mott. Mișcarea tineretului urmărește două ținte: umanizarea raporturilor dintre popoare și dezvoltarea caracterului creștin în tinerime. Program bogat, discuții în l. engleză, franceză și germană. La serviciul divin în catedrala finică și episcopala luth. s'au împărțit cu sfințele Taine mulțimea congresiștilor. La altar erau șapte preoți: finlandez, suedez, danez, englez, francez, german și grec (Arhiepiscopul ortodox din Corfu). Serviciul divin și actul sfânt de la prestol au

concretizat idealul urmărit de această societate, la care au participat și studenți români.

### V

La deschiderea sesiunii proxime a Ligei Națiunilor se țin liturghie solemnă și predică Arhiepiscopul N. Söderblom. Anul trecut a predicat H. Fosdick din America.

## In faptul

zilei, Stăpâne, crinul luminat mă cheamă, ear gândul smerit se închină și urmele tale-ți sărută, cerșindă-ți harul ierilor din mila fără de fărmuri.

A privirii tale vopăie, odihnească în ochii-mi de fără și ti elimpezi-se vor, Doamne, ca halna zorilor albe să-ți vadă porunca cerească.

Tarie de sprijin îmblie volnței mele firave, ca harnic să-mi curăț ogorul slujind până-n noaptea porunca de fericiri arzătoare.

Sfințește-mi inima, Doamne, cu viers din rătăiri visate, ear ingeri de pază îndrepte-mi că rarea prin larva pleșii, să nu rătăresc cătră moarte 'nșelată de ispită cu farmec.

Lumina dragostei tale, al gândului vrei mi l sârute și adăncul fînșii îmbracă-mi cu a rodului haină de aur.

În zare sfințită clădi-vol din suflet altar de închinare și jertfă smerită aduce-vol, tot pargul dragostei mele.

Primește-o, Stăpâne, în ceruri, e dar din dragostea ți sfântă.

Z. Sanda.

## INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru *Nicolae* a plecat dela Karlovy Vary (Karlsbad) în 19 I. c. la *Berna* pentru a participa la ședințele comitetului de continuare a congresului de la Stockholm. Ședințele se țin, între 26—31 August, în capitala Elveției, unde I. P. S. Sa a fost invitat în special de arhiepiscopul Söderblom. La începutul lunii lui Septemvrie Arhiereul nostru se va înapoia la reședință.

Pelerinajul dela Mănăstirea H. Dorog. În zilele de 13, 14 și 15 August s'a făcut la mănăstirea Bodrog pelerinajul anual. Au luat parte 38 de comune, dintre care 26 cu preoții în frunte. Pelerinii au fost întâmpinați de P. C. Sa arhimandritul Policarp Morușca, înconjurat de preoții comunelor. Ulenia de Duminică dimineața a fost oficiată de arhimandritul Policarp, înconjurat de tot clerul participant, răspunsurile corale fiind date de corul din Micalca, condus de tânărul Popovici. Serviciul religios din ziua de Duminică 15 August a fost oficiat de către P. S. Sa Episcopul Grigorie al Aradului. După terminarea serviciului religios, P. S. Sa Episcopul Grigorie a ținut credincioșilor o înălțătoare predică despre «Drepturile și datorile creștinilor», mulțumind tuturor celor cari au ținut să preamărească această dătină a pelerinajului, prin participarea lor în număr atât de mare. La pelerinaj au luat parte 56 de preoți, la o populație de peste 16,000 oameni.

Titulari nouă. Conform legii și statutului pentru organizarea bisericilor ortodoxe române, de aici înainte se vor întreprinde următoarele titulari: *Adunare eparhială* (în loc de Sinod arhiepiscopesc); *Consiliul arhiepiscopesc ortodox român de Alba-Iulia și Sibla* (în loc de Consistoriu); *Consiliul arhiepiscopesc* (în loc de așezări consistoriale); *Adunare parohială* (în loc de Sinod parohial); *Consiliu parohial* (în loc de Comitet parohial); *Adunare protopopească* și *Consiliu protopopes* (în loc de Sinod și Comitet prot).

Examenole și înscrierile la Liceul Andrei Șaguna din Brașov: Prezentarea cererilor pentru înscriere în clasa I liceală defă 1—11 Sept. Examenole de admitere în clasa I și de burse, între 10—15 Sept. Examenole de corecție și de diferență între 10—15 Sept. Examenole particulare și integrale încep în 13 Sept. cele de admitere în clasa V-a în 20 Sept. Înscrierile între 15—20 Sept. Ex. de bacalaureat între 25 Sept.—10 Oct. Începerea cursurilor regulate la 26 Sept.

Directorul.

**In atențiunea direcțiunii poștelor.**  
Din Săcune ni se plâng abonații, că ziarul nostru îl se înmănează cât se poate de neregulat. **Un abonat nu scrie, că împiedecările s'ar face la Barait, în Treiscaune. Rugăm din nou a se lua cuvenitele măsuri.**

**Înima de copil.** Ienikiro Iamada, copil japonez, impresionat de grozăvia potopurilor de acum din România, a trimis un yen (= 100 lei) din micile sale economii, pentru a veni în ajutorul săracilor păgubiți dela noi. Suma s'a trimis ministerului nostru de externe prin mijlocirea legăției japoneze din București.

**AVIZ. Atelierul dentistic E. DIEKER s'a deschis din nou la 23 August c.**

**Revoluție fără vărsare de sânge.** Dictatorul Greciei, Pangalos, este răsturnat de o revoluție militară condusă de generalul Condiliis. Președinția republicii grecești este astăzi reluată de amiralul Conduriotis. Pangalos arestat va fi trimis în judecata consiliului de război. Poporul se bucură că a scăpat de tiranie.

**In vederea economiilor, guvernul francez a hotărât ca la restaurante să nu se mai servească decât cel mult două feluri de mâncări.**

**Act de mulțămire.** Subsemnatul, în numele comitetului par. ortodox-român din Șona, prot. Oltilui, aduc cele mai vii mulțămiri tuturor marinoșilor contribuitori români în America, cari au binevoit a dăru spre scopul cumpărării unui clopot la biserica noastră din Șona, prin colecta întreprinsă de dl Ioan Neagoe, afliat în America. Cei ce au contribuit sânt următorii:

Ioan Neagoe 10 dol., Bucur și Maria Binig 10 dol., Ioan și Paraschiva Frății 10 dol., Bucur Rădulea 10 dol., Bucur și Elisaveta Stoicanea 5 dol., Aron Novac 2 dol., toți din Șona. Apoi: Ana G. Blaga din Lăslău român 2 dol., George și Maria Blega din Ungra 1 dol., Ioan și Maria Dragomir din Sighișoara 1 dol., Mihail Rus și Ana din Saschiz 1 dol., Mihai Rolariu din Saschiz 2 dol., Petru Toletă din Fofeldea 50 c., Ioan George din Sătmăr 1 dol., Toma Felea din Fofeldea 50 c., Teodor Daruș din Iadara 2 dol., George Nigulici din Tințari 50 c., Nicolae și Maria Rogoz din Tințari 1 dol., Ioan Crișan din Gogan 50 c., Victor Călin din Scorei 50 c., Ioan Scorea din Tințari 25 c., Petru Lup din Curci 50 c. — În total: 61 dolari 25 c., cari schimbăți în Lei, — dau suma de 14,104 Lei.

Dumnezeu să răsplătească tuturor marinoșilor donatori, pentru aceste jefte aduse pe altarul sfintei noastre biserici. **Pr. Ioan Capătă.**

**Aviz.** Dela liceul de fete «Regina Maria» din Cluj: Examenle particulare, ex. de clasa V—VIII, ex. de diferență și concursul pentru 3 burse vacante cu cl. II—VIII, se încep Joi în 9 Sept. ora 8 dim. Ex. de admitere și de bursă în cl. I în 18—19 Sept. Exam. de corecție în 10—15 Sept. Examenul de admitere în cl. V în 20—23 Sept. Inscriserile se fac în 21—25 Sept. inclusiv.

### ȘTIRI LOCALE

**Anunț.** Dl medic veterinar al județului Sibiu anunță că turbarea a fost constatată în comuna Rășinari. Se ordonă, conform legii, închiderea câinilor pentru 90 de zile, până la 6 Noemvrie a. c. Câinii se vor ține acasă legați, ziua și noaptea, ear pe stradă vor avea botniță și vor fi duși de sfoară. Acei câni, cari umblă liberi pe străzi, vor fi prinși din hingheri și omorâți.

**Școlare.** Din partea direcțiunii școlii primare de stat Nr. 1 din Sibiu (Strada Avram Iancu 13) se aduce la cunoștință, că înscrierile se fac zilnic dela ora 8—11 a. m. și 3—5 d. m. din 1—5 Septemvrie.

— Inscriserile la școala de ucenici a statului din Sibiu se vor face pentru anul școlar 1926/27 din 1—15 Septemvrie a. c. zilnic dela 5—8 ore seara, în cancelaria direcțiunii școlii de ucenici, strada Avram Iancu Nr. 13.

### Poșta redacției

**Pr. N. C. în R.** Memoria celor vrednici să fie serbătorită nu atât prin cuvinte care sboară, cât mai ales prin fapte care rămân: Contribuții la fondul, care-i poartă numele, se primesc.

**Pr. I. G. în B.** Rugăm să ne arătați ce numere doriți să vi se trimită din nou. Reclamați la poșta.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

## CONVOCARE

Membrii despărțământului Mediaș al «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român» precum și toți prietenii culturale românești sunt invitați la adunarea generală a despărțământului, ce se va ține în 5 Septemvrie 1926, ora 2 d. a., în localul școlii române de stat din Biertan, cu următorul

### PROGRAM:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul secretarului.
3. Raportul casarului.
4. Conferință.
5. Eventuale propuneri.

Mediaș, 22 August 1926.

Secretar:

N. Mișu.

Președinte:

Dr. E. Sânpeleanu.

Nr. 404/1926.

(85) 3—3

## Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. I Săliște (parohia a III-a), protopopiatul Săliște, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român»

Venitele împreunate cu acest post sunt cele fașionate în coala B pentru întregirea venitelor preoțesti dela stat.

Pe lângă stola obicinuită, biserica contribuie anual cu un relut de lemne de 5000 lei și 1800 lei adaos personal.

Având în comună școli medii și școală comercială superioară recomandăm absolvenților de litere și teologie să concureze la acest post purând funcția și ca profesori, rebonificați fiind pentru munca ce o îndeplinesc în școală.

Concurenții să-și înaltimeze cererile în termenul deschis subsemnatului oficiu protopopesco, având a se prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Săliște, la 20 Iulie 1926.

Dr. Dumitru Borela  
protopop.

La Librăria Arhiepiscopalească se află în vânzare

## Mai Aproape De Tine, Doamne!...

— Meditațiile unui închinător —

De Dr. Gr. Cristescu, profesor la «Academia Teologică» Sibiu. — Prețul 100 Lei.

La Librăria Arhiepiscopalească, Sibiu, se găsește de vânzare:

### Cartea de bunate

## POFTĂ BUNĂ,

de ZOTTI HODOS. *Partea I completă*, cu multe rețete de bucate obișnuite mai ales în Ardeal și Bănat. Conține:

În partea I A: Supe, asiete, pești, rasoluri și sosuri. Prețul 20 Lei;

În partea I B: Prăjituri, torte, cofeturi, creme, paste-uri, înghețate, dulceturi, compoturi, numeroase menu-uri ș. a. Prețul: 20 Lei.

Trimisă prin poștă 5 Lei mai mult.

## Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțesti din Ardeal, este

## Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

La Librăria Arhiepiscopalească din Sibiu se află de vânzare

### Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale Dnii Ioan Meșianu, arhiepiscop și mitropolit. Prețul legat 30 Lei plus porto poștal 10 Lei

În Editura «Cartea Românească» a apărut:

## Istoria Românilor din Dacia-Traiană

de

A. D. Xenopol

Ediția III. Volumul I și II — Prețul ambelor volume Lei 200, plus Lei 20 spese postale, trimițând suma prin mandat poștal

Se poate comanda dela

Librăria Arhiepiscopalească din Sibiu

Strada Mitropoliei Nr. 45.

## An sosit la Librăria Arhiepiscopalească

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

**Noutăți literare:** povestiri, călătorii, cărți pentru copii medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Camiliei Semănătorului, Scriitorii români, Steana, Flacăra, Clupe de nitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scrierile români. Biblioteca Universală, Lumea copiilor Steana copiilor, Aștrii noștri, Biblioteca clasică, Biblioteca inimii, Biblioteca Energia, Cunoștințe folositoare, Seria A, B, C, D. Biblioteca Agricolă și Biblioteca «Semănătorului», Biblioteca creștinului ortodox.

Citiți

## MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului

Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrații. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhiepiscopalească în Sibiu

Prețul: 25 Lei

Liturgia pentru cor mixt, pe extensivune de 11 coile 8<sup>o</sup> mare, legată frumos. Prețul 65 lei trimisă recomandată la adresa cumpărătorului. Cuprinde pe lângă cântările liturgiei sf. Ioan gură de aur imoasele și troparele celor 4 praznice mari, fericirile, când servește arhierul, trei Heruvici, concerte (picesne) etc. — Se poate comanda prin trimiterea înainte a prețului ori contra rmabrus la *Timotei Popovici*.

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhiepiscopalești a apărut:

## Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

Prețul 50 Lei.

## Piatra din capul unghinului

Scrisori teologice

de

Gala Galaction

Prețul Lei 50

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate la administrația ziarului

## Telegraful Român

Editura și tiparul Tipografiei arhiepiscopalești.